

LAUSUNTO

28.9.2012

Valtiovarainministeriö

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAEIKSI ELINKEINOTULON
VEROTTAMISESTA ANNETUN LAIN JA VEROTUSMENETTELYSTÄ ANNETUN LAIN
65 §:N MUUTTAMISESTA**

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi elinkeinotulon verottamisesta annettua lakia siten, että yhteisöjen sekä avoimien ja kommandiittiyhtiöiden suorittamien korkomenojen vähennysoikeutta rajoitettaisiin. Kyseessä on uusi versio keväällä lausunnolla olleesta luonnoksesta. Keskuskauppakamari esittää pyydettyä lausuntonaan hallituksen esitysluonnoksesta seuraavaa.

Yleistä

Uusi versio on monin kohdin parempi kuin aiempi luonnos. Esityksestä on poistettu säännös, jonka mukaan etuyhteysosapuolen antama vakuus olisi aina johtanut koron määrittelemiseen etuyhteyskoroksi. Myös konsernitasevertailun lisääminen lakiin on hyvä muutos. Uusien säännösten soveltamista ehdotetaan lykättäväksi vuoteen 2014, mikä mahdollistaa paremmin sopeutumisen uusiin säännöksiin ja estää säännösten takautuvan soveltamisen.

Erityisiä näkökohtia

Rajoituksia ei olisi esitysluonnoksen mukaan tarkoitus soveltaa ns. cash pooling-tilanteisiin, joissa konserniyhtiöiden varoja hallitaan keskitetysti esimerkiksi yhden konserniyhtiön nimissä olevalla pankkitilillä. Keskuskauppakamari pitää tätä kannatettavana. Cash pooling -tilanteiden rajaaminen pois lain soveltamisalasta ei kuitenkaan käy ilmi pykälätekstistä, ja lakitekstiä tulisi täsmentää tältä osin. Perusteluissa tulisi ottaa kantaa siihen, mihin kategoriaan cash pooling -järjestelyiden korot kuuluvat: otetaanko ne laskelmissa huomioon muina kuin etuyhteyskorkoina vai ovatko ne täysin rajoitusten ulkopuolella.

Esitykseen tulisi myös lisätä koron määritelmä tai vähintäänkin sitä tulisi kuvata perusteluissa yksityiskohtaisemmin. Kun laki koskee nimenomaan korkojen vähennysoikeutta, koron määritelmää ei tulisi jättää pelkän oikeuskäytännön varaan. Rahoituskuluissa on runsaasti eriä, joiden kohdalla on tulkinnanvaraista, luetaanko ne korkoihin vai ei. Tällaisia eriä syntyy esimerkiksi suojausinstrumenteista, korkoswapeista, cross-currency swapeista sekä erilaisista leasing-järjestelyistä.

LAUSUNTO

28.9.2012

Kuten edellä on todettu, esitystä on muutettu siten, ettei etuyhteysosapuolen antama vakuus johda aina velan määrittämiseen etuyhteysosapuolelta otetuksi. Muutos on kannatettava. Edelleen perusteluissa voitaisiin kuitenkin täsmentää, mitä 18 a §:n 6 momentin saatavalla tarkoitetaan. Tarkoitus ei liene, että konsernin sisäiset vakuusjärjestelyt, esimerkiksi myyntisaamisten käyttö vakuutena osana konsernin rahoitusjärjestelyä, johtaisivat velan määrittelyyn etuyhteyslainaksi.

Kuten aiemmassakin lausunnossamme on tuotu esiin, käyttämättömän verotuksellisen EBITDAn tulisi siirtyä käytettäväksi seuraaville verovuosille. Jos EBITDA ei siirry, se johtaa korkeampaan veronmaksuun huonoina vuosina ja matalampaan hyvinä vuosina, mikä ei ole perusteltua. Muutoksella olisi suuri merkitys erityisesti syklisille toimialoille, joilla tulos vaihtelee voimakkaasti. Nyt ehdotettu menettely kohtelee näitä toimialoja hyvin eriarvoisesti ilman mitään lain tarkoitukseen liittyvää syytä.

Luonnoksen perusteluissa on mainittu, ettei yleensä esimerkiksi yleisölle liikkeeseen laskettua joukkovelkakirjalainaa pidettäisi etuyhteydessä olevien osapuolten välisenä velkana. Pykälässä ei kuitenkaan ole tätä koskevaa mainintaa. Yritysten liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjojen määrä on lisääntynyt pankkirahoituksen ehtojen kiristytessä ja hinnan noustessa. Joukkovelkakirjalainoista on kasvavassa määrin tulossa vartenotettava vaihtoehto pankkirahoitukselle, mikä on tärkeää yritysten rahoituksen saatavuudelle. Sijoittajille suunnattujen joukkovelkakirjalainojen korot tulisi rajata pois säännöksen soveltamisalueesta pykälätasolla.

Luonnoksessa ehdotetaan ns. konsernitasetestin lisäämistä 18 a §:n 3 momenttiin, mikä on selvä parannus edelliseen luonnokseen verrattuna. Keskuskauppakamari kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että IFRS-standardien mukaan laadittu konsernitilinpäätös ja kirjanpitolain mukaan laadittu erillistilinpäätös eivät kaikin osin ole vertailukelpoisia. Yksi suurimmista eroista on se, että kirjanpitolain periaatteiden mukaan laaditussa erillistilinpäätöksessä yhtiöillä on taseen vastattavaa-puolella poistoero. IFRS-tilinpäätöksessä poistoeroa ei ole, vaan se on jaettu oman pääoman ja laskennallisen verovelan osuuteen. Sama eroavaisuus koskee kirjanpitolain mukaan tehtyä konsernitilinpäätöstä ja erillistilinpäätöstä. Tämän seurauksena oma pääoma voi konsernitilinpäätöksessä olla huomattavastikin suurempi kuin erillistilinpäätöksessä, ellei poistoeroa katsota vertailussa erillistilinpäätöksen omaan pääomaan kuuluvaksi. Keskuskauppakamari katsoo, että vähintäänkin perusteluissa tulisi todeta, että poistoero (laskennallisella verovelalla vähennettynä) luetaan vertailussa erillistilinpäätöksen omaan pääomaan.

IFRS-tilinpäätös ja kirjanpitolain periaatteiden mukaan laadittu tilinpäätös eroavat muutenkin toisistaan. Sen seurauksena oman pääoman suhde taseen loppusummaan voi jäädä erillistilinpäätöksessä matalammaksi kuin IFRS-konsernitaseessa, vaikka pääomarakenne ei sinänsä eroaisi niissä toisistaan. Sen vuoksi Keskuskauppakamari katsoo, että vertailussa tulisi sallia jonkinasteinen poikkeama oman pääoman suhteessa taseen loppusummaan konsernitilinpäätöksen ja erillistilinpäätöksen välillä. Verovelvollisen oman pääoman suhde taseen loppusummaan tulisi siten voida olla myös jonkin verran alempi kuin IFRS-konsernitaseessa.

LAUSUNTO

28.9.2012

Nettokorkomenot olisivat aina vähennyskelpoisia 500 000 euroon asti. Nettokorkomenojen ylittäessä tuon määrän muut rajoitukset tulisivat sovellettaviksi. Säännös johtaa siihen, että käytännössä samansuuruiset korkomenot voivat tulla kohdelluiksi hyvin eri tavalla. Nettokorkomenojen jäädessä juuri 500 000 euron alle ne ovat kokonaan vähennyskelpoisia, kun taas yhden euron ylitys voi johtaa merkittäväänkin vähennysoikeuden rajaamiseen. Keskuskauppakamari katsoo, että tulisi vielä harkita 500 000 euron rajan säätämistä absoluuttiseksi rajaksi, jolloin nettokorkomenot olisivat siihen määrään asti aina vähennyskelpoisia.

Lopuksi

Uusi rajoitussäännös tulee aiheuttamaan lukuisia tulkinta- ja soveltamisongelmia. Sen vuoksi on välttämätöntä, että Verohallinto antaa kattavan ohjeen uudesta lainsäädännöstä. Ohje olisi hyvä antaa ajoissa siten, että se olisi käytettävissä ennen lain soveltamisen alkamista. Hyvä ohjeistus voi myös jonkin verran vähentää uuden säännöksen yrityksille aiheuttamaa lisätyön määrää.

Ehdotus rajaa korkojen vähennysoikeutta ja laajentaa siten veropohjaa. Samanaikaisesti Suomi on jäämässä pahasti jälkeen yhteisöverokannan kilpailukyvyssä. Veropohjan laajentaminen mahdollistaa osaltaan yhteisöverokannan alentamisen, joskin kilpailukyvyn palauttamiseksi alennuksen olisi oltava selvästi suurempi kuin tälle ehdotukselle ennakoitu verotuoton lisäys. Yhteisöverokanta olisi alennettava 20 prosenttiin.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Terhi Järvikare
Johtaja